

EUROPOS SISTEMINĖS RIZIKOS VALDYBA

EUROPOS SISTEMINĖS RIZIKOS VALDYBOS SPRENDIMAS

2014 m. sausio 27 d.

dėl koordinavimo sistemos, susijusios su kompetentingų ar paskirtų institucijų pranešimu apie nacionalines makroprudencinės politikos priemones, ESRV nuomonių teikimu ir rekomendacijų priėmimu

(ESRV/2014/2)

(2014/C 98/03)

EUROPOS SISTEMINĖS RIZIKOS VALDYBOS BENDROJI VALDYBA,

atsižvelgdama į m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012⁽¹⁾, ypač į jo 458 straipsnį,

atsižvelgdama į 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB⁽²⁾, ypač į jos 133 straipsnį,

atsižvelgdama į 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1092/2010 dėl Europos Sąjungos finansų sistemos makrolygio rizikos ribojimo priežiūros ir Europos sisteminės rizikos valdybos įsteigimo⁽³⁾, ypač į jo 3 straipsnio 2 dalies j punktą,

atsižvelgdama į 2011 m. gruodžio 22 d. Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendaciją ESRV/2011/3 dėl nacionalinių institucijų įgaliojimų makrolygio rizikos ribojimo srityje⁽⁴⁾,

atsižvelgdama į 2013 m. balandžio 4 d. Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendaciją ESRV/2013/1 dėl makroprudencinės politikos tarpinių tikslų ir priemonių⁽⁵⁾,

kadangi:

- (1) Europos sisteminės rizikos valdyba (ESRV) atsako už makrolygio rizikos ribojimo priežiūrą Sąjungoje siekiant prisidėti, kad būtų užkirstas kelias Sąjungos finansų stabilumui kylančiai sisteminei rizikai arba kad ji būtų sumažinta. ESRV nustato sistemine riziką, kurią, jos nuomone, reikėtų spręsti makroprudencinės politikos priemonėmis. ESRV gali paskatinti atitinkamus veiksmus ir tokiu būdu prisidėti a) užtikrinant, kad galutinis makroprudencinės politikos tikslas būtų pasiektas; ir b) kovojant su galima tendencija neveikti, įskaitant makrolygio rizikos ribojimo priemonių, kurių gali pasitaikyti makroprudencinėje politikoje tam tikromis aplinkybėmis, suaktyvinimą ir deaktyvinimą;
- (2) bendrasis ESRV tikslas – užtikrinti, kad kompetentingų ar paskirtų institucijų vykdoma makroprudencinė politika laiku ir efektyviai užkirstų kelią sisteminei rizikai ar ją sumažintų ir kartu būtų suderinama su sklandžiu Sąjungos vidaus rinkos veikimu, ir padėti to pasiekti;
- (3) ESRV turėtų prisidėti siekiant vidaus rinkos tikslų ir konkrečiai prisidėti prie integruotos Sąjungos priežiūros struktūros, reikalingos paskatinti valstybes nares laiku pasirinkti nuoseklią politiką atsaką. Tai turėtų užkirsti kelią skirtingiems metodams ir pagerinti vidaus rinkos veikimą. Tuo tikslu ESRV gali skatinti abipusį kompetentingų ar paskirtų institucijų makrolygio rizikos ribojimo priežiūros priemonių pripažinimą, visų pirma Sąjungos teisės aktuose numatytais abipusio pripažinimo atvejais. ESRV, geriau suvokdama makroprudencinę politiką, gali pasiūlyti abipusį pripažinimą ir kitais atvejais ateityje;

⁽¹⁾ OL L 176, 2013 6 27, p. 1.

⁽²⁾ OL L 176, 2013 6 27, p. 338.

⁽³⁾ OL L 331, 2010 12 15, p. 1.

⁽⁴⁾ OL C 41, 2012 2 14, p. 1.

⁽⁵⁾ OL C 170, 2013 6 15, p. 1.

- (4) pagal savo įgaliojimus ESRV palaiko ryšius su tarptautinėmis finansų organizacijomis ir makrolygio rizikos ribojimo priežiūros institucijomis trečiojoje šalyje ir įvertina visoje Sąjungoje taikomą makroprudencinę politiką sprendžiant sisteminę riziką ir makroprudencinę politiką trečiojoje šalyje;
- (5) naują Sąjungos bankų reguliavimo sistemą sudaro dvi atskiros teisėkūros priemonės: Direktyva 2013/36/ES (toliau – Kapitalui keliamų reikalavimų direktyva (CRD)) ir Reglamentas (ES) Nr. 575/2013 (toliau – Kapitalui keliamų reikalavimų reglamentas (CRR)). CRD nuostatos yra mažiau norminančios nei CRR. Todėl valstybės narės gali lanksčiai taikyti makrolygio rizikos ribojimo priežiūros priemones pagal CRD, pavyzdžiui, įvairius kapitalo rezervus. Priešingai, makrolygio rizikos ribojimo priežiūros priemonės, numatytos CRR 458 straipsnyje, nesuteikia tokio lankstumo. Nacionalinės institucijos jomis naudojasi pagal specialią procedūrą, pagal kurią taip pat nustatoma taikymo sritis;
- (6) CRD ir CRR nustatoma keletas pranešimui keliamų reikalavimų, kurių kompetentingos ar paskirtos institucijos privalo laikytis santykiuose su ESRV, kiek tai susiję su makroprudencine priežiūra, visų pirma šiose nuostatose: CRD 129 straipsnio 2 dalyje, 130 straipsnio 2 dalyje, 131 straipsnio 7 dalyje, 131 straipsnio 12 dalyje, 133 straipsnyje, 134 straipsnio 2 dalyje, 136 straipsnio 7 dalyje, 160 straipsnyje, CRR 99 straipsnio 7 dalyje ir 458 straipsnyje;
- (7) pagal CRD 133 straipsnį ir CRR 458 straipsnį, ESRV privalo pateikti nuomonę ar priimti rekomendaciją dėl konkrečių makrolygio rizikos ribojimo priemonių per vieną mėnesį nuo pranešimo apie šias priemones gavimo dienos. Siekdama priimti tokią nuomonę ir rekomendaciją, ESRV įvertina numatomų priemonių tinkamumą iš makrolygio rizikos ribojimo perspektyvos, gavusi atitinkamos institucijos pranešimą ir remdamasi savo analize;
- (8) CRR 458 straipsnyje nustatyta, kad teisinis tokių nuomonių teikimo pagrindas – pagrindimas, kodėl kitomis rizikos ribojimo priemonėmis, nustatytomis CRD ir CRR, neįmanoma tinkamai išspręsti nustatytos sisteminės rizikos, atsižvelgiant į santykinį tų priemonių veiksmingumą. Tuo tikslu ESRV iš makrolygio rizikos ribojimo perspektyvos įvertina notifikuotų priemonių pagrindą ir vertę, vertindama pagrindimą, veiksmingumą, efektyvumą ir proporcingumą;
- (9) atlikdama savo įvertinimą, ESRV taip pat atsižvelgia į galimus tarpvalstybinius notifikuotų priemonių padarinius ir, jei, jos nuomone, tai reikalinga, gali siūlyti tam tikrus notifikuotų priemonių pakeitimus siekiant sumažinti galimą neigiamą netiesioginį poveikį Sąjungos vidaus rinkai. Vis dėlto, ESRV daugiausia dėmesio skiria bendrai makrolygio rizikos ribojimo priežiūros priemonių teikiamai naudai iš finansų stabilumo perspektyvos;
- (10) ESRV taip pat prisideda prie nuoseklios ir suderintos makroprudencinės politikos atsako į Sąjungos sisteminę riziką koordinavimo ir plėtros, taip remdama geresnį makroprudencinės politikos geriausios praktikos suvokimą ir ją skatindama;
- (11) kadangi ESRV priima nuomones ar rekomendacijas per vieną mėnesį nuo pranešimo gavimo dienos pagal CRD 133 straipsnį ir CRR 458 straipsnį, būtina užtikrinti sklandų ir veiksmingą notifikuotų priemonių vertinimą ir nuomonių ar rekomendacijų priėmimą;
- (12) kadangi tai svarbu šiam sklandžiam ir veiksmingam procesui, pranešančiųjų institucijų prašoma pranešant apie priemones anglų kalba naudoti formas, kurias ESRV skelbia savo interneto svetainėje, ir surašyti pranešimą kuo tiksliau ir aiškiau;
- (13) be to, tam, kad ESRV sekretoriatas galėtų laiku imtis reikalingų administracinių ir organizacinių priemonių, pranešančiųjų institucijų prašoma neoficialiai pranešti ESRV sekretariatui apie numatomą pranešimą, esant galimybei – likus penkioms ECB darbo dienoms iki pranešimo pateikimo;

- (14) sprendime nustatomos bendrai ESRV bendrosios valdybos nariams priimtinos veiksmingos procedūros. Paskelbus šį sprendimą *Europos Sąjungos oficialiame leidinyje*, nacionalinėms makrolygio rizikos ribojimo priežiūros institucijoms ir kitoms atitinkamoms nacionalinėms institucijoms, kurioms nėra atstovaujama ESRV bendrojoje valdyboje, ESRV praneša apie procedūras, pagal kurias ESRV teikia nuomones ar priima rekomendacijas dėl kompetentingų ar paskirtų institucijų priimtų makroprudencinių politikos priemonių. Vis dėlto sprendimu nėra sukuriama teisiškai privalomų išpareigojimų, išskyrus numatytuosius Sąjungos teisės aktuose,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Sprendime nustatoma bendroji procedūrinė ESRV nuomonių teikimo ir rekomendacijų priėmimo pagal CRD ir CRR sistema. Šios nuomonės ir rekomendacijos rengiamos pagal šį sprendimą.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

Šiame sprendime vartojamų sąvokų apibrėžtys:

- 1) pranešimas – tai kompetentingų ar paskirtų institucijų, įskaitant ECB pagal Tarybos reglamento (ES) Nr. 1024/2013⁽¹⁾ 9 straipsnį, pranešimas ESRV pagal CRD 133 straipsnį ir CRR 458 straipsnį;
- 2) nuomonė – nuomonė, kurią ESRV privalo priimti per vieną mėnesį pagal CRD 133 straipsnį ir CRR 458 straipsnį;
- 3) rekomendacija – rekomendacija, kurią ESRV privalo priimti per vieną mėnesį pagal CRD 133 straipsnio 14 dalį;
- 4) makroprudencinės politikos priemonė – sprendimas dėl kompetentingų ar paskirtų institucijų priemonių, apie kurį pranešama ESRV pagal CRD 133 straipsnį ir CRR 458 straipsnį, dėl kurio ESRV pateikia nuomonę ar priima rekomendaciją pagal 1–3 punktus.

3 straipsnis

Pranešimas ESRV

1. 3 straipsnis taikomas pranešimui pagal 2 straipsnio 1 dalį. Juo nesukuriama jokių teisiškai privalomų išpareigojimų, išskyrus numatytuosius pagal Sąjungos teisės aktus.
2. Siekiant, kad procesas būtų sklandus ir veiksmingas, pranešančiosioms institucijoms leidžiama pateikti pranešimus anglų kalba. Jei ESRV paskelbia pranešimo formą, pranešančiųjų institucijų prašoma pranešant naudoti tokią formą. ESRV skelbia tokią formą savo interneto svetainėje.
3. Pranešime pateikiama svarbi informacija pagal atitinkamus CRD ir CRR reikalavimus. Ji turėtų būti surašyta kuo tiksliau ir aiškiau.
4. Išskyrus atvejus, kai pranešančioji institucija tiesiogiai prašo neskelbti arba, ESRV nuomone, tai reikalinga kitais pagrindais finansų stabilumui pasiekti, ESRV skelbia pranešimus viešai per tris mėnesius nuo pranešimo gavimo dienos.

4 straipsnis

ESRV nuomonės ir rekomendacijos

1. 4 straipsnis taikomas visoms nuomonėms ir rekomendacijoms pagal 2 straipsnio 2 ir 3 dalis.

⁽¹⁾ 2013 m. spalio 15 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1024/2013, kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedami specialūs uždaviniai, susiję su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika (OL L 287, 2013 10 29, p. 63).

2. Jei, nepaisant ESRV prašymo pranešančiosioms institucijoms suteikti išsamesnę informaciją, pranešime ir gautoje informacijoje teikiant išsamesnius paaiškinimus nepateikiama visa reikšminga formacija, reikalinga numatomos priemonės tinkamumui įvertinti, įskaitant jos atitiktį atitinkamiems CRD ir CRR reikalavimams, ESRV gali pateikti nuomonę, kurioje nurodoma, kad neįmanoma įvertinti atitikties CRD ir CRR reikalavimams. ESRV taip pat gali atitinkamu atveju pateikti neigiamą nuomonę ar priimti neigiamą rekomendaciją.
3. Gavęs pranešimą pagal CRD 133 straipsnį arba CRR 458 straipsnį, ESRV sekretoriatas nedelsdamas jį pateikia visiems Bendrosios valdybos nariams ir visiems vertinimo grupės nariams, kaip apibrėžta 5 straipsnyje, per sistemą „Darwin“, taikydamas konfidencialumo procedūrą.
4. Per penkias ECB darbo dienas nuo pranešimo pagal 3 dalį gavimo dienos kiekvienas Bendrosios valdybos narys gali pareikšti ESRV esminį susirūpinimą dėl notifikuotos makroprudencinės politikos priemonės neigiamo netiesioginio tarpvalstybinio poveikio neigiamų išorinių padarinių. Siekiant užtikrinti sklandų ir veiksmingą procesą, valstybių narių prašoma šį esminį susirūpinimą reikšti anglų kalba. Nariai suteikia visą reikšmingą informaciją, reikalingą šio esminio susirūpinimo tinkamumui įvertinti; tai atliekama vykdant įvertinimą, numatytą 5 dalyje, ir kuo aiškiau ir tiksliau.
5. Per 12 ECB darbo dienų nuo pranešimo pagal 3 dalį gavimo dienos įvertinimo grupė parengia įvertinimą ir nuomonės ar rekomendacijos dėl makroprudencinės politikos priemonės projektą, kuriame aptariamas jo tinkamumas pagal atitinkamus CRD ir CRR reikalavimus iš makrolygio rizikos ribojimo priežiūros ir finansų stabilumo perspektyvos. Vertinimo grupė tinkamai atsižvelgia į atitinkamą esminį susirūpinimą, kurį pareiškia ESRV pagal 4 dalį.
6. Kai tik vertinimo grupė baigia nuomonės ar rekomendacijos projektą, ESRV sekretoriatas nedelsdamas jį pateikia per sistemą „Darwin“ pagal konfidencialumo procedūrą visiems Bendrosios valdybos nariams nagrinėti rašytine procedūra. Per keturias ECB darbo dienas nuo pateikimo dienos Bendrosios valdybos nariai gali pateikti pastabas dėl nuomonės ar rekomendacijos projekto, prieš Bendrajai valdybai priimant sprendimą.
7. Per dvi ECB darbo dienas nuo tos dienos, iki kurios Bendrosios valdybos nariai turėjo pateikti pastabas, vertinimo grupė apsvarsto, ar, atsižvelgiant į šias pastabas, nuomonės ar rekomendacijos projektas turėtų būti pakoreguotas, ir per ESRV sekretoriatą pateikia galutinį nuomonės ar rekomendacijos projektą Bendrajai valdybai.
8. Remdamasi vertinimo grupės parengtu įvertinimu ir projektu, Bendroji valdyba priima sprendimą dėl nuomonės ar rekomendacijos projekto. Išskyrus atvejus, kai Bendrosios valdybos posėdis sušaukiamas pagal ESRV darbo tvarkos taisykles, Bendrosios valdybos sprendimas priimamas rašytine procedūra; šiuo atveju Bendrosios valdybos nariams balsuoti suteikiamas ne trumpesnis nei penkių ECB darbo dienų terminas. Bendrosios valdybos sprendimas priimamas ne vėliau kaip likus vienai ECB darbo dienai iki vieno mėnesio laikotarpio, nustatyto CRD 133 straipsnyje ar CRR 458 straipsnyje, pabaigos.
9. Išskyrus atvejus, kai pranešančioji institucija tiesiogiai prašo neskelbti arba, ESRV nuomone, reikalinga kitais pagrindais finansų stabilumui pasiekti, ESRV skelbia nuomonę ar rekomendaciją viešai per tris mėnesius nuo makroprudencinės politikos priemonės patvirtinimo ar atmetimo pagal CRD ir CRR nuostatas dienos. Iki šio trijų mėnesių laikotarpio pabaigos tokia nuomonė ar rekomendacija yra nevieša ir konfidenciali.

5 straipsnis

Vertinimo grupė

1. Vertinimo grupė sudaroma kaip nuolatinė Patariamojo techninio komiteto (PTK) struktūros dalis. Ji rengia makroprudencinės politikos priemonių vertinimus ir nuomonių ar rekomendacijų šiuo klausimu projektus. Vertinimo grupės nariai ir stebėtojai turi pakankamą techninės ir politikos srities stažą.
2. Nuolatinis vertinimo grupės narius sudaro du ESRV sekretoriato atstovai, vienas ECB atstovas, vienas bendro priežiūros mechanizmo (BPM) atstovas ir devyni atstovai, atstovaujantys valstybės narės nacionaliniam centriniam bankui (NCB) (toliau – devyni atstovai), kaip numatyta 8 dalyje.

3. Nuolatinius stebėtojus vertinimo grupėje sudaro du Europos Komisijos atstovai ir vienas Europos bankininkystės institucijos atstovas.
4. Nenuolatinius vertinimo grupės stebėtojus sudaro du atstovai, atitinkamai vienas iš NCB ir vienas iš nacionalinės kompetentingos ar paskirtos institucijos, iš kiekvienos valstybės narės, kuri pranešė apie makroprudencinės politikos priemonę, ir vienas atstovas iš kiekvienos įstaigos, kuriai atstovauja ESRV Bendrosios valdybos narys ir kuri išreiškė esminį susirūpinimą pagal 4 straipsnio 4 dalį.
5. Jei, pagal Reglamento (ES) Nr. 1024/2013 5 straipsnio 2 dalį, ECB, vietoj nacionalinių institucijų, praneša apie makroprudencinės politikos priemonę nacionaliniu lygmeniu, ECB atstovauja vienas nenuolatinis stebėtojas, o kiekvienai valstybei narei atstovauja du nenuolatiniai stebėtojai, paskirti pagal 4 dalį.
6. Nenuolatiniai vertinimo grupės stebėtojai teikia informaciją ir paaiškinimus nuolatiniams nariams dėl notifikuotų makrolygio rizikos ribojimo priežiūros priemonių ar pareikšto esminio susirūpinimo.
7. Vertinimo grupės pirmininkas yra ESRV sekretoriato atstovas.
8. Iš valstybių narių NCB pateiktų kandidatų Bendroji valdyba į vertinimo grupę skiria devynis atstovus, atstovaujančius valstybių narių NCB. Devyni atstovai rotuojami. Pradžioje, pirmai nepratęsimai dvejų metų kadencijai, skiriami keturi iš devynių atstovų, o penki iš devynių narių skiriami trejų metų kadencijai. Vėliau kiekvieno iš devynių atstovų nepratęsimą kadenciją ribojama dvejais metais. Devynių atstovų sudėtis užtikrina sklandų atstovavimą NCB tiek valstybėms narėms, dalyvaujančioms SSM, tiek ir SSM nedalyvaujančioms valstybėms narėms.
9. Siekiant išvengti interesų konflikto vertinant makroprudencinės politikos priemones, nuolatinių narių statusas laikinai sustabdomas, jų nepakeičiant NCB atstovais ar ECB atstovais visais atvejais, kai atitinkamos valstybės narės institucijos ar ECB praneša apie makroprudencinės politikos priemonę ar iškelia esminį susirūpinimą dėl makroprudencinės politikos priemonės, kurią turi įvertinti vertinimo grupė. 4 ir 5 dalys taikomos ir toliau.
10. Nuolatiniai vertinimo grupės nariai parengia nuomonės ar rekomendacijos projektą pagal 4 straipsnio 5 dalį, dėl kurio Bendroji valdyba gali balsuoti. Vertinimo grupė siekia jos nuolatinių narių tarpusavio sutikimo. Jei tai reikalinga pagal aplinkybes, ji gali pateikti daugumos ir mažumos nuomonę dėl Bendrajai valdybai pateikto vertinimo.

6 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja 2014 m. sausio 28 d.

Priimta Frankfurte prie Maino 2014 m. sausio 27 d.

ESRV Pirmininkas

Mario DRAGHI
